Улсын Их Хурлын гишүүн Чинбаатарын Анарын ажлын тайлан

ТОВЧ АГУУЛГА

Хоёр жилийн ажил тоогоор

УИХ-ын гишүүн Ч.Анар 2024 оноос хойш 14 хуулийн төсөл хамтран санаачилж, найман ажлын хэсэг ахалж, нэгдсэн хуралдааны 77.2 хувьд оролцсон. Инновац, цахим бодлого, үндэсний аюулгүй байдал, кибер аюулгүй байдал, үндэсний хиймэл дагуулын асуудлаар голлон ажиллаж байна.

14
хуулийн төсөл хамтран санаачилсан

8
ажлын хэсэг ахалсан

20
ажлын хэсэгт гишүүнээр ажилласан

125/162
нэгдсэн хуралдаанд оролцсон · 77.2%

10
гадаад томилолт, 10 улс

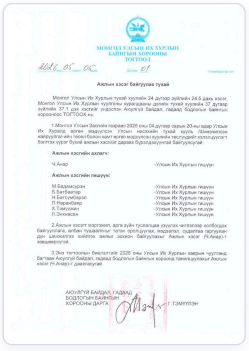
12
суманд иргэдтэй уулзсан (Хэнтий, 2026)

Онцлох чиглэлүүд

- Хууль тогтоох
- Үндэсний аюулгүй байдал
- Кибер аюулгүй байдал
- Хиймэл дагуул
- Инновац, технологи, хиймэл оюун
- Залуус

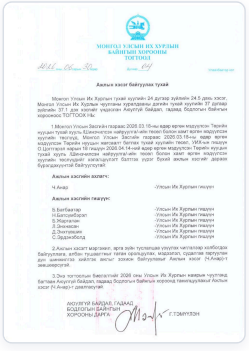
Хууль тогтоох

14 хуулийн төсөл хамтран санаачилсан. Тэдгээрийн дотор Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл (2026.05), Нийгмийн сүлжээнд хүүхдийн оролцоог зохицуулах тухай анхдагч хуулийн төсөл (2026.07), Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл (2026.09) бий.

Улсын нисэхийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг хэлэлцүүлэгт бэлтгэх ажлын хэсгийг ахалж, санал, дүгнэлтийг чуулганд танилцуулан УИХ-аар батлуулсан (2026.06.19). 2003 онд батлагдсан энэ хуульд зургаан удаа нэмэлт, өөрчлөлт орсон. Улсын агаарын хөлөг эзэмшдэг байгууллагуудын үйл ажиллагаа өргөжиж, хуулийн заалтын талаас илүүг өөрчлөх шаардлага гарсан тул шинэчлэн найруулсан. Шинэ хуулиар улсын агаарын хөлгийг бүртгэх, нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ олгох, нислэгийн аюулгүй байдлыг хянах журам тодорхой болж, хуулийн давхардал, хийдэл, зөрчил арилна.

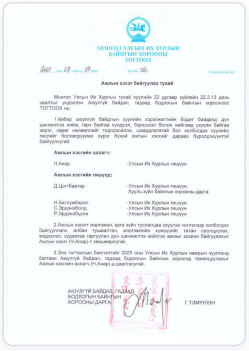
Үндэсний аюулгүй байдал

Засгийн газраас 2026.03.18-нд өргөн мэдүүлсэн Төрийн нууцын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл, Төрийн нууцын жагсаалт батлах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн төслүүдийг хэлэлцүүлэгт бэлтгэх ажлын хэсгийг Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооноос байгуулсан. Энэ ажлын хэсгийг ахалж байна. Одоо мөрдөж байгаа Төрийн болон албаны нууцын тухай хуульд «албаны нууц»-ыг тодорхойлох шалгуур байхгүйгээс мэдээллийг хэт өргөн хүрээнд нууцалж ирсэн. Төсөл энэ зохицуулалтыг халж, төрийн нууцын жагсаалтыг зөвхөн хуулиар тогтооно. Төрийн нууцад хамаарахгүй мэдээлэл нээлттэй болсноор иргэдийн мэдэх эрх хангагдаж, авлига, хүнд суртлыг бууруулахад тус болно.

Когнитив дайн гэдэг нь хүний ойлголт, итгэл үнэмшил, шийдвэрт нөлөөлж давуу байдал олохыг зорьдог шинэ төрлийн аюул юм. Нийгмийн сүлжээ, хиймэл оюун түүнийг улам хурдан, өргөн тархдаг болгож байна. Үүний улмаас төрд итгэх итгэл суларч, нийгэм туйлширдаг. Монгол Улсын мэдээллийн орчин нээлттэй, нийгмийн сүлжээний хэрэглээ өндөр тул энэ аюулд өртөмтгий. Иймээс медиа боловсролыг дээшлүүлж, хямралын үеийн харилцаа, байгууллага хоорондын уялдааг сайжруулах хэрэгтэй. Энэ чиглэлээр судалгааны хүрээлэнгүүдтэй хамтран уулзалт, семинар, хэлэлцүүлэг зохион байгуулж байна.

Кибер аюулгүй байдал

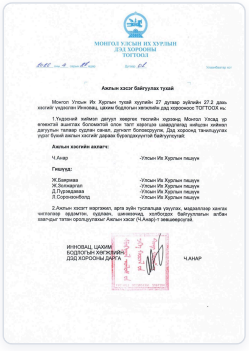

Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийж, хуулийн төсөл боловсруулах ажлын хэсгийг ахалсан. Салбарын оролцогчидтой уулзаж, санал, хүсэлтийг нь авсны үндсэн дээр Кибер сөрөн тэсвэрлэх тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулсан. Төслийг 2026.05.29-нд d.parliament.mn-д байршуулж олон нийтээс санал авч байгаа бөгөөд 2026.06.10-нд олон нийтээр хэлэлцүүлсэн. Одоогийн хуулийн хэрэгжилтийг үнэлэхэд кибер халдлагыг мэдээлэх, шилжүүлэх, хариу арга хэмжээ авах дараалал болон байгууллагуудын чиг үүргийн зааг тодорхойгүй байгаа нь харагдсан. Төсөл батлагдвал төрийн цахим үйлчилгээ, санхүү, эрчим хүч, харилцаа холбоо, эрүүл мэндийн чухал үйлчилгээ тасалдахгүй ажиллаж, иргэдийн хувийн мэдээлэл алдагдах эрсдэл буурна.

Эдийн засгийн байнгын хорооны 2026.11.04-ний 11 дүгээр тогтоолоор байгуулсан ажлын хэсгийг ахалж, Өгөгдлийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн төслүүдийг Байнгын хороо, чуулганы хэлэлцүүлэгт бэлтгэж байна. Засгийн газар энэ анхдагч хуулийн төслийг 2026.08.24-нд өргөн мэдүүлсэн. Төсөл өгөгдлийг үүсгэх, цуглуулах, ашиглах, солилцох, хадгалах харилцааг анх удаа хуульчилж, өгөгдлийн чанар, аюулгүй байдал, халдашгүй байдлыг хангах зарчмыг тогтооно. 2021 оны цахим хөгжлийн багц хууль өгөгдлийг хамгаалах, ил тод болгоход голлон анхаарсан тул өгөгдлийг хуваалцах, дахин ашиглах зохицуулалт дутуу үлдсэн. Хууль батлагдвал өгөгдөлд суурилсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, инновац хөгжиж, Монгол Улс бүс нутгийн дата төв болох боломж нээгдэнэ.

Хиймэл дагуул

Үндэсний хиймэл дагуул хөөргөх төслийн ажлын хэсгийг ахалсан. Ажлын хэсгийг Инновац, цахим бодлогын байнгын хорооны 2025.05.08-ны 06 дугаар тогтоолоор байгуулж, Инновац, цахим бодлогын хөгжлийн дэд хорооны 2026.04.27-ны 01 дүгээр тогтоолоор шинэчилсэн. Ажлын хэсэг Монгол Улсын олон талын хэрэгцээнд тохирох, үр өгөөжтэй ашиглах боломжтой хиймэл дагуулыг судалж, шийдвэрийн төсөл боловсруулсан. Үүний үр дүнд «Үндэсний хиймэл дагуул хөөргөх төслийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай» УИХ-ын тогтоолыг 2026 онд батлуулсан.

Инновац, технологи, хиймэл оюун

Инновац, цахим бодлогын хөгжлийн дэд хороог даргалж байна.

Технологийн салбарыг төлөөлж буй УИХ-ын гишүүдийн санаачилгаар 2024.07-д байгуулсан «Хиймэл оюун ухаан ба их өгөгдөлд суурилсан хөгжлийг дэмжих УИХ-ын лобби бүлэг»-ийг ахалж байна. Бүлэг мэдлэгт суурилсан нийгэм, эдийн засгийг бий болгох бодлого боловсруулж, түүнд тохирсон хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхээр ажилладаг.

Залуус

Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар аймгийн залуустай уулзаж, «Нээлттэй парламент-2026» хөтөлбөрт хоёр дахь удаагаа менторoop ажилласан. Үндэсний батлан хамгаалах их сургуулийн оюутнууд, төрийн албан хаагчдад технологи, аюулгүй байдлын сэдвээр илтгэл тавьсан.

Байнгын хороо, албан үүрэг

Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны гишүүн (2024 оноос)

Инновац, цахим бодлогын байнгын хорооны гишүүн (2024–2025)

Эдийн засгийн байнгын хорооны гишүүн (2025 оны намраас)

Инновац, цахим бодлогын хөгжлийн дэд хорооны дарга

Хиймэл оюун ухаан ба их өгөгдөлд суурилсан хөгжлийг дэмжих УИХ-ын лобби бүлгийн ахлагч (2024 оны 7 сараас)

Монгол-Саудын Араб, Монгол-Израилийн парламентын бүлгийн дэд дарга

Монгол-Америк, Япон, Чех, Сингапур, Эстонийн парламентын бүлгийн гишүүн

ХУУЛЬ ТОГТООМЖ

Хууль санаачилга, оролцсон хуулийн ажил

Гишүүн 14 хуулийн төсөл хамтран санаачилж, хоёр төсөл боловсруулж байна. Нийт 28 ажлын хэсэгт ажилласны наймыг нь ахалсан. 2024–2025 онд зарчмын зөрүүтэй 22 санал гаргасан.

Хамтран санаачилсан хуулийн төсөл

УИХ-ын цахим хуудасны бүртгэлээр гишүүн Ч.Анар 2025.06–2026.10-д 14 төсөл хамтран санаачилсан. Үүнээс тав нь бие даасан хуулийн төсөл, зургаа нь хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл, гурав нь хянан шалгах түр хороо байгуулах төсөл. Бүртгэл 2026.11.18-ны байдлаарх. Огноо нь төслийг өргөн мэдүүлсэн өдөр.

- 2025.06.23 — **Үндэсний их баяр наадмын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн Б.Жаргалан; хамтран санаачлагч 39 гишүүн. УИХ 2025.07.03-нд батлсан.

  Ач холбогдол: Тулгар төр байгуулагдсаны ой, Үндэсний эрх чөлөөний болон Ардчилсан хувьсгалын ойг хуульд албан ёсоор заана. Ингэснээр Үндэсний их баяр наадам тусгаар тогтнол, үндэсний эв нэгдэл, төрт ёс, түүх, соёлын уламжлалыг бүрэн илэрхийлнэ.

- 2025.09.19 — **Тамхины хяналтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн О.Номинчимэг; хамтран санаачлагч 71 гишүүн. УИХ 2026.10.16-нд батлсан.

  Ач холбогдол: Электрон тамхи, халаадаг тамхи зэрэг шинэ төрлийн тамхин бүтээгдэхүүнийг хуульд хамруулна. Амт, үнэр оруулагч бодис хэрэглэхийг хориглож, тамхи татахыг хориглосон орчныг өргөтгөж, тамхинаас гарах зөвлөгөө, эмчилгээг төрөөс дэмжинэ.

- 2025.11.23 — **Хянан шалгах түр хороо байгуулах тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн Д.Ганмаа; хамтран санаачлагч 36 гишүүн.

  Ач холбогдол: Эрүүл мэндийн санхүүжилтийн шинэчлэл болон эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүждэг эмнэлгүүдийн 2022–2025 оны санхүүгийн удирдлагыг УИХ хянан шалгана.

- 2025.12.12 — **Гадаад зээллэгийн ашиглалт, үр ашгийг нэмэгдүүлэх тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн Н.Алтаншагай; хамтран санаачлагч 20 гишүүн. УИХ 2026 оны хаврын чуулганаар батлсан.

  Ач холбогдол: Гадаад зээлээр санхүүжих томоохон төслүүд төсвийн зарлага, тэнцлийн хязгаарт тулж зогссон. Төсөл энэ асуудлыг шийдэж, Газрын тос боловсруулах үйлдвэр, Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц, Сэлбэ дэд төвийн орон сууцжуулах төслийн санхүүжилтийг хугацаанд нь ашиглаж, бүрэн ашиглалтад оруулах боломж олгоно.

- 2025.12.29 — **Хянан шалгах түр хороо байгуулах тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн Э.Болормаа; хамтран санаачлагч 62 гишүүн.

  Ач холбогдол: Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарцуулалт, хяналт хэр ил тод, үр ашигтай байгааг, даатгуулагчийн эрх хэрхэн хангагдаж байгааг УИХ хянан шалгана.

- 2026.05.04 — **Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих тухай /Анхдагч хууль/**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн М.Бадамсүрэн; хамтран санаачлагч 20 гишүүн.

  Ач холбогдол: Хүүхэд бүр хөгжих боломжид тэгш хамрагдах нөхцөлийг бүрдүүлж, хичээлээс гадуурх үйл ажиллагааг төрөөс дэмжих, санхүүжүүлэх журмыг тогтооно. Батлагдвал хүүхдийн хөгжлийн ажлыг төр, хувийн хэвшил хамтран хэрэгжүүлэх боломжтой болно.

- 2026.05.05 **Хянан шалгах түр хороо байгуулах тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн Х.Баасанжаргал; хамтран санаачлагч 39 гишүүн.

  Ач холбогдол: Хүүхэд хамгааллын тогтолцоо хэр үр дүнтэй ажиллаж байгаа, хууль хэрхэн хэрэгжиж байгаа, салбар хоорондын уялдаа ямар байгааг УИХ хянан шалгаж, сул талыг тодорхойлно.

- 2026.05.14 **Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн Д.Бум-Очир; хамтран санаачлагч 3 гишүүн. Гишүүн Ч.Анар УИХ-ын гишүүн Д.Бум-Очир, Ж.Баярмаа, Ж.Золжаргал нарын хамт УИХ-ын дарга С.Бямбацогтод өргөн мэдүүлсэн. Төсөлд бүртгэлтэй хаягаасаа өөр газар байгаа сонгогч, тухайлбал орон нутагт ажиллаж байгаа иргэн, хотод суралцаж байгаа оюутан санал өгөх боломжийг нэмж, гадаадад байгаа иргэдийн санал өгөх хугацааг хоёр өдрөөс таван өдөр болгохоор тусгасан. Сонгуулийн автоматжуулсан системийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл дагалдсан.

  Ач холбогдол: Бүртгэлтэй хаягаасаа өөр газар болон гадаадад байгаа иргэд сонгох эрхээ эдлэхэд хялбар болно.

- 2026.05.27 **Улсын Их Хурлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн М.Энхцэцэг; хамтран санаачлагч 74 гишүүн.

  Ач холбогдол: УИХ-д «Эрчим хүчний хөгжлийн дэд хороо» байгуулна. Ингэснээр эрчим хүчний бодлогын хэрэгжилтийг УИХ илүү сайн хянаж, томоохон төслүүдийг хурдасгах, эрчим хүчний хараат байдлыг бууруулах ажилд байнга анхаарах бүтэцтэй болно.

- 2026.07.03 **Төрийн худалдан авах ажиллагааны тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн П.Сайнзориг; хамтран санаачлагч 27 гишүүн.

  Ач холбогдол: 2024 онд тендер шалгаруулалтын 44 хувь амжилтгүй болсон. Иймээс өрсөлдөөнийг хязгаарладаг заалтыг өөрчилж, хиймэл оюун, цахим системээр хүний оролцоог багасгах, дотоодын үйлдвэрлэгчийг дэмжих, тендерийн маргааныг шийдэх бие даасан зөвлөл байгуулахаар тусгасан.

- 2026.07.06 **Дулаан хангамжийн тухай**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн М.Энхцэцэг; хамтран санаачлагч 30 гишүүн.

  Ач холбогдол: Хууль батлагдвал хэрэглэгчийг найдвартай, тасралтгүй, аюулгүй, үр ашигтай дулаанаар хангах тогтолцоо бүрдэж, иргэд дулаанаа зохистой үнээр авна.

- 2026.07.22 **Нийгмийн сүлжээнд хүүхдийн оролцоог зохицуулах тухай /Анхдагч хууль/**. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн П.Наранбаяр; хамтран санаачлагч 8 гишүүн. Гишүүн Ч.Анар УИХ-ын гишүүн П.Наранбаяр, Л.Гантөмөр, П.Ганзориг нарын хамт УИХ-ын дарга С.Бямбацогтод өргөн мэдүүлсэн.

  Ач холбогдол: Хүүхдийг насанд нь тохирохгүй цахим орчноос хамгаалж, нийгмийн сүлжээний үйлчилгээ эрхлэгчдэд илүү хариуцлага хүлээлгэнэ. Насны хязгаартай сүлжээнд 13 нас хүрээгүй хүүхдэд бүртгэл нээж өгсөн тохиолдолд хүлээх хариуцлага тодорхой болно.

- 2026.09.29

Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн С.Цэнгүүн; хамтран санаачлагч 30 гишүүн. Гишүүн Ч.Анар УИХ-ын гишүүн С.Цэнгүүн, Г.Лувсанжамц, Б.Мөнхсоёл, Г.Хосбаяр нарын хамт УИХ-ын дэд дарга Ж.Бат-Эрдэнэд өргөн мэдүүлсэн.

> **Ач холбогдол:** Төсвийн хөрөнгө оруулалтын шийдвэрийг ил тод, хариуцлагатай гаргах, иргэдийн оролцоог хангахтай холбоотой зургаан асуудлыг зохицуулна.

- 2026.10.14

Үндэсний их баяр наадмын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай. Санаачлагч: УИХ-ын гишүүн У.Отгонбаяр; хамтран санаачлагч 24 гишүүн.

> **Ач холбогдол:** Хаврын морин уралдааныг хуулиар зохицуулна. Уралдааны товыг Засгийн газар тогтоож, уралдааны морийг 14 ба түүнээс дээш насны хүн унах, хамгаалалтын хувцас хэрэглэх, заавал даатгуулах, замд эмнэлгийн тусламжийн хэсэг ажиллуулах шаардлагыг тодорхой заана.

Боловсруулж буй хуулийн төсөл, батлуулсан тогтоол

- Боловсруулж буй

Кибер сөрөн тэсвэрлэх тухай хуулийн төсөл (Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга). Одоо бүрдүүлбэрийг хангаж, ирсэн саналыг нэгтгэж байна. 2026.05.29-нөөс d.parliament.mn-д байршуулж олон нийтээс санал авч эхэлсэн, 2026.06.10-нд анх удаа олон нийтээр хэлэлцүүлсэн. Хэлэлцүүлэгт гишүүн «Хиймэл оюун ухаанд суурилсан когнитив дайны үед сөрөн тэсвэрлэхийн тулд хувь хүний мэдээлэл, өгөгдлийг хамгаалах нь улс үндэстний тэргүүлэх бодлого байх ёстой» гэж онцолсон.

> **Ач холбогдол:** Кибер халдлагыг нэг цонхоор мэдээлж, ангилж, хариу арга хэмжээ авч, системийг сэргээх дараалал нэг мөр болно. Ингэснээр онц чухал болон чухал үйлчилгээ тасалдах, хувийн мэдээлэл алдагдах эрсдэл буурна.

- Боловсруулж буй

Нисгэгчгүй агаарын хөлгийн тухай анхдагч хуулийн төсөл.

> **Ач холбогдол:** Нисгэгчгүй агаарын хөлөг (дрон) ашиглах, аюулгүй байдлыг нь хангах харилцааг анх удаа бие даасан хуулиар зохицуулна.

- Батлуулсан · 2026

«Үндэсний хиймэл дагуул хөөргөх төслийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай» УИХ-ын тогтоол. Дэд хороогоор хэлэлцүүлэгт бэлтгэж, нэгдсэн хуралдаанаар батлуулсан.

> **Ач холбогдол:** Үндэсний хиймэл дагуул хөөргөх төслийг хэрэгжүүлэх чиглэлийг УИХ-аас өгсөн шийдвэр. Төслийг цааш үргэлжлүүлэх эрх зүйн үндэс болно.

Ахалсан ажлын хэсэг

- 2024.09.24

Шинэ технологийн сэндбокс орчин. Шинэ технологийг хязгаарлагдмал хүрээнд турших зохицуулалтын орчин (сэндбокс) бүрдүүлэх, өөрөөр хэлбэл шинэ технологийг Монгол Улсад нэвтрүүлэхээс өмнө туршиж, судлах тогтолцоог бий болгох ажлын хэсэг. 2025.12.04 хүртэл ажилласан.

> **Ач холбогдол:** Шинэ технологийг бүрэн зохицуулалт гарахыг хүлээлгүй хяналттай орчинд турших боломж олгож, нэвтрүүлэх хугацааг богиносгоно.

- 2024.09.24

Хиймэл оюун ухаанаар хуулийн зөрчил арилгах. Хууль хоорондын зөрчил, хийдэл, давхардлыг хиймэл оюун ухааны тусламжтай арилгах шийдэл боловсруулах ажлын хэсэг. Гишүүдтэйгээ 3 удаа, оролцогч талуудтай 1 удаа хуралдаж, 2025.12.04 хүртэл ажилласан.

> **Ач холбогдол:** Хууль хоорондын зөрчил, хийдэл, давхардлыг хурдан илрүүлж, хууль тогтоомжийн уялдааг сайжруулна.

- 2024.10.04

Процессын дахин инженерчлэл. Төрийн үйлчилгээг хүн төвтэй болгохын тулд ажлын процессыг дахин зохион байгуулах (процессын дахин инженерчлэл) ажлыг нэгдсэн арга зүйтэй болгох ажлын хэсэг. 7 удаа хуралдаж, 1 уулзалт, 1 хэлэлцүүлэг хийж, санал, дүгнэлтээ гаргасан. 2025.01.21-нд УИХ, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Төрийн бүтээмжийн үндэсний хорооны хамтарсан «Төрийн бүтээмжийг нэмэгдүүлэхэд процессын дахин инженерчлэлийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх нь» хэлэлцүүлэгт илтгэл тавьсан. Илтгэлдээ төрийн үйлчилгээг нэгдсэн төлөвлөгөөгөөр цахимжуулах, үйлчилгээг хялбар, ил тод, иргэнд урьдчилан санал болгодог (проактив) болгох, байгууллага хоорондын давхардлыг арилгах зорилтыг танилцуулсан.

> **Ач холбогдол:** Төрийн үйлчилгээний давхардал, хүнд суртлыг багасгаж, иргэнд хялбар, ил тод үйлчлэх нэгдсэн арга зүйтэй болно.

- 2025.05.08

Үндэсний хиймэл дагуул. Монгол Улсын олон талын хэрэгцээнд тохирох хиймэл дагуулыг судалж, шийдвэрийн төсөл боловсруулах ажлын хэсэг. Инновац, цахим бодлогын байнгын хорооны 06 дугаар тогтоолоор байгуулсан. Бүрэлдэхүүнд УИХ-ын гишүүн Ж.Золжаргал, Э.Батшугар, Ж.Баярмаа, Б.Пунсалмаа, Д.Пүрэвдаваа нар ажилласан. 2026.04.27-нд дэд хорооны 01 дүгээр тогтоолоор шинэчилсэн бөгөөд одоо УИХ-ын гишүүн Ж.Баярмаа, Ж.Золжаргал, Д.Пүрэвдаваа, Л.Соронзонболд нар ажиллаж байна.

> **Ач холбогдол:** Монгол Улсад тохирох хиймэл дагуулыг судалгаанд тулгуурлан сонгож, УИХ-ын тогтоолын төслийг бэлтгэх үндэс болсон.

- 2025.07.07

Кибер аюулгүй байдал. Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийж, хуулийн төсөл боловсруулах ажлын хэсэг. Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 02 дугаар тогтоолоор байгуулсан. Бүрэлдэхүүнд УИХ-ын гишүүн Д.Цогтбаатар, Н.Батсүмбэрэл, С.Эрдэнэболд, Р.Эрдэнэбүрэн нар ажилласан.

> **Ач холбогдол:** Энэ дүн шинжилгээнд тулгуурлан Кибер сөрөн тэсвэрлэх тухай хуулийн төслийг боловсруулсан.

- 2026.05.05

Улсын нисэхийн тухай хууль. Засгийн газраас 2026.04.20-нд өргөн мэдүүлсэн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн төслүүдийг хэлэлцүүлэгт бэлтгэх ажлын хэсэг. Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 01 дүгээр тогтоолоор байгуулсан. Бүрэлдэхүүнд УИХ-ын гишүүн М.Бадамсүрэн, Б.Батбаатар, Н.Батсүмбэрэл, П.Наранбаяр, Х.Тэмүүжин, Л.Энхнасан нар ажилласан. Ажлын хэсэг 3 удаа хуралдаж, холбогдох байгууллагуудаас нэмэлт мэдээлэл авч, төслийн зарим зүйл, заалтыг өөрчлөх саналаа томьёолсон. Гишүүн Ч.Анар ажлын хэсгийн танилцуулгыг 2026.06.03-нд Байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулсан. УИХ 2026.06.05-нд анхны хэлэлцүүлгийг хийж, 2026.06.19-нд хуулийг эцэслэн баталсан.

> **Ач холбогдол:** Улсын агаарын хөлөг эзэмшдэг байгууллагуудын нислэгийн үйл ажиллагааны зохицуулалт сайжирч, оролцогчдын үүрэг, хариуцлага, хяналт тодорхой болж, хуулийн давхардал, хийдэл, зөрчил арилна.

- 2026.06.30

Төрийн нууцын тухай хууль. Засгийн газраас 2026.03.18-нд, УИХ-ын гишүүн О.Цогтгэрэл нарын 18 гишүүнээс 2026.04.14-нд өргөн мэдүүлсэн шинэчилсэн найруулгын төслүүд болон Төрийн нууцын жагсаалт батлах тухай хуулийн төслийг хэлэлцүүлэгт бэлтгэх ажлын хэсэг. Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 04 дүгээр тогтоолоор байгуулсан. Бүрэлдэхүүнд УИХ-ын гишүүн Б.Батбаатар, Н.Батсүмбэрэл, Б.Жаргалан, Л.Энхнасан, Д.Энхтүвшин, С.Эрдэнэболд нар ажиллаж байна. Ажлын хэсэг тогтоолын биелэлтийг 2026 оны намрын чуулганы хугацаанд Байнгын хороонд танилцуулна. Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн 2023 оны үнэлгээгээр «албаны нууц»-ыг тодорхойлох шалгуур хуульд байхгүйгээс төрийн байгууллагууд мэдээллийг хэт өргөн хүрээнд нууцалж, иргэний мэдэх эрхийг зөрчиж байгаа нь тогтоогдсон. Засгийн газрын төсөл 39 зүйлтэй. «Албаны нууц»-ын зохицуулалтыг бүхэлд нь хасаж, төрийн нууцын жагсаалтыг зөвхөн хуулиар тогтоож, парламентын хяналттай болгохоор тусгасан.

> **Ач холбогдол:** Төрийн нууцад хамаарахгүй мэдээлэл ил тод, нээлттэй болж, иргэд мэдээлэл хайх, авах эрхээ эдэлнэ. Мэдээллийг үндэслэлгүй нууцлахыг зогсоож, авлига, хүнд суртлыг бууруулахад тус болно.

- 2026.11.04

Өгөгдлийн тухай хууль. Өгөгдлийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн төслүүдийг Байнгын хороо, чуулганы хэлэлцүүлэгт бэлтгэх ажлын хэсэг. Эдийн засгийн байнгын хорооны 11 дүгээр тогтоолоор байгуулсан. Бүрэлдэхүүнд УИХ-ын гишүүн Ц.Баатархүү, Н.Батсүмбэрэл, Х.Булгантуяа, Ж.Золжаргал, Г.Лувсанжамц, Р.Сэддорж, А.Ундраа, Г.Уянгахишиг нар ажиллаж байна.

> **Ач холбогдол:** Өгөгдлийг үүсгэх, цуглуулах, ашиглах, солилцох, хадгалах харилцааг анх удаа хуульчилна. Өгөгдөлд суурилсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, инновац хөгжиж, Монгол Улс бүс нутгийн дата төв болох боломж нээгдэнэ.

Гишүүнээр оролцсон хуулийн ажил

- 2024.09.05 Эрчим хүчний тухай, Сэргээгдэх эрчим хүчний тухай хууль тогтоомжийг шинэчлэн боловсруулах.
- 2024.09.05 Төр хувийн хэвшилтэй өрсөлдөхгүй байх эрх зүйн орчин.
- 2024.09.05 Криптовалюттай холбоотой харилцааг хуулиар зохицуулах.
- 2024.11.04 Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл.
- 2024.12.23 Виртуал хөрөнгийн харилцааг хуулиар зохицуулах.

2025.01.02	Хархорум хотын бүтээн байгуулалт, хөгжлийг дэмжих тухай хуулийн төсөл.
2025.01.14	Хилийн чанад дахь иргэдэд И-Монгол системийг хүртээмжтэй болгох, цахимаар сонгуульд оролцох боломж.
2025.01.28	«Нийслэл Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө» тогтоолын төсөл.
2025.02.26	Төрийн болон орон нутгийн өмчит компанийн бүтээмж, ил тод байдал, засаглалыг сайжруулах тухай хуулийн төсөл; 2025.12.31-нд Нийтийн өмчийн тухай хуулийн төслийн хамт дахин байгуулагдсан.
2025.04.22	Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн уялдаа, үр дүнд суурилсан үнэлгээ, мониторингийн тогтолцоо.
2025.05.06	Шуудангийн тухай, Харилцаа холбооны тухай хуулийн биелэлтийг хянан шалгах.
2025.06.04	Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн хэрэгжилт.
2025.07.09	Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн хөгжлийг дэмжих.
2025 он	Тамхины хяналтын тухай хуулийн хэрэгжилт, электрон тамхины зохицуулалт.
2025.12.26	Хүний хөгжил, боловсрол, шинжлэх ухаан; хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, дэд бүтэц; төрийн бүтээмж, засаглалын шинэчлэлийн гурван ажлын хэсэг.
2026.01.14	Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл.
2026.01.15	Эдийн засгийн эрх, эрх чөлөөг хангах, бизнесийн таатай орчин бүрдүүлэх хууль тогтоомжийн төсөл.

Ач холбогдол: Эдгээр ажлын хэсэг эрчим хүч, виртуал хөрөнгө, төрийн өмчийн засаглал, хот байгуулалт, бизнесийн орчин зэрэг иргэд, аж ахуйн нэгжийн амьдралд шууд нөлөөлөх хуулиудыг шинэчлэх ажил хийсэн.

22
зарчмын зөрүүтэй санал (2024–2025)

8/9
саналыг Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо дэмжсэн

7
санал, дүгнэлт, 1 танилцуулгыг чуулганд биечлэн танилцуулсан

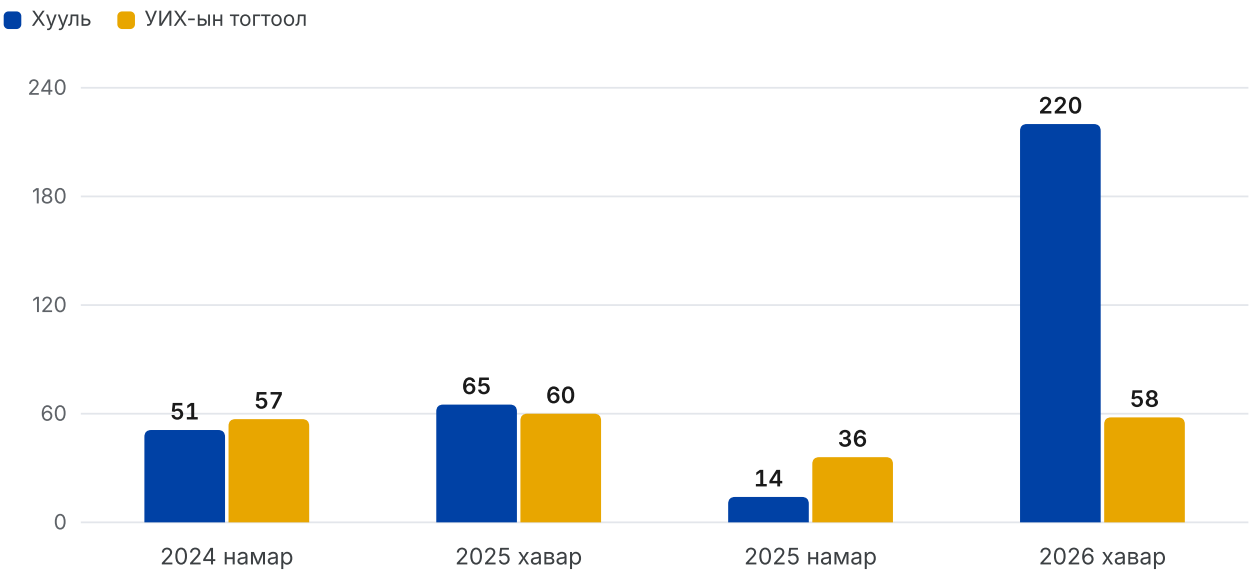
10
ажлын хэсэг 2025.12.04-нд ажлаа дуусгасан

Парламентын хэмжээнд: УИХ-ын хууль тогтоох ажлын дүн

Доорх гурван график гишүүний хувийн үзүүлэлт биш, УИХ-ын нийт ажлын дүнг харуулна. Гишүүний ажилласан чуулгануудад хэр их ажил хийгдсэнийг харуулахын тулд оруулаа.

Чуулганаар баталсан хууль, тогтоол

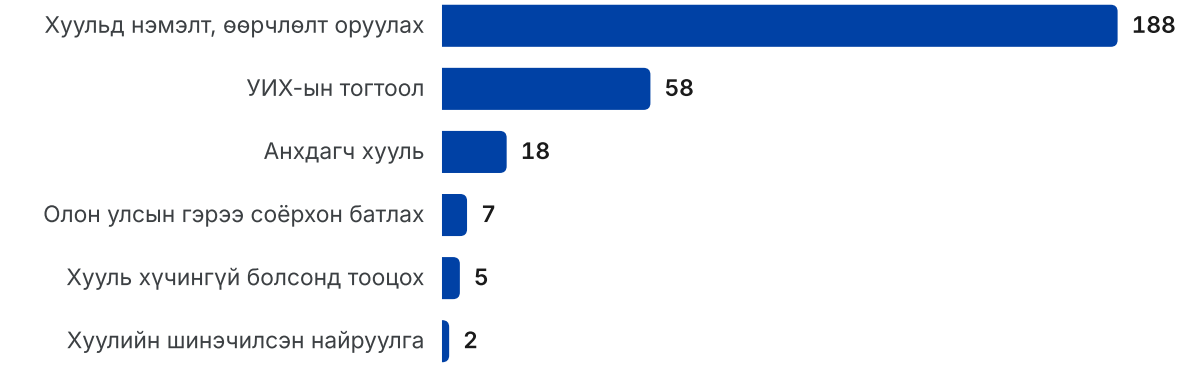
УИХ-ын хэмжээнд, чуулган тус бүрээр

Нийт: 2024 оны намар 108, 2025 оны хавар 125, 2025 оны намар 50, 2026 оны хавар 278.
2026 оны хаврын 220 хуулийн 188 нь хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль.

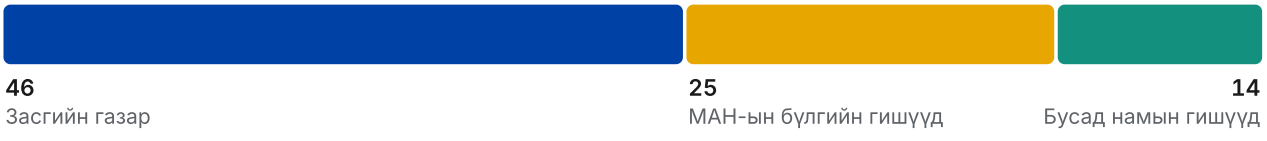
2026 оны хаврын чуулганаар баталсан 278 асуудлын бүтэц

79 өдөр хуралдаж, 2026.07.03-нд өндөрлөсөн

2026 оны эхний хагас жилд өргөн мэдүүлсэн 85 төсөл

Хууль, тогтоолын төслийг хэн өргөн мэдүүлсэн бэ

ХУРАЛ

Чуулган, байнгын хороо, дэд хорооны хуралдаан

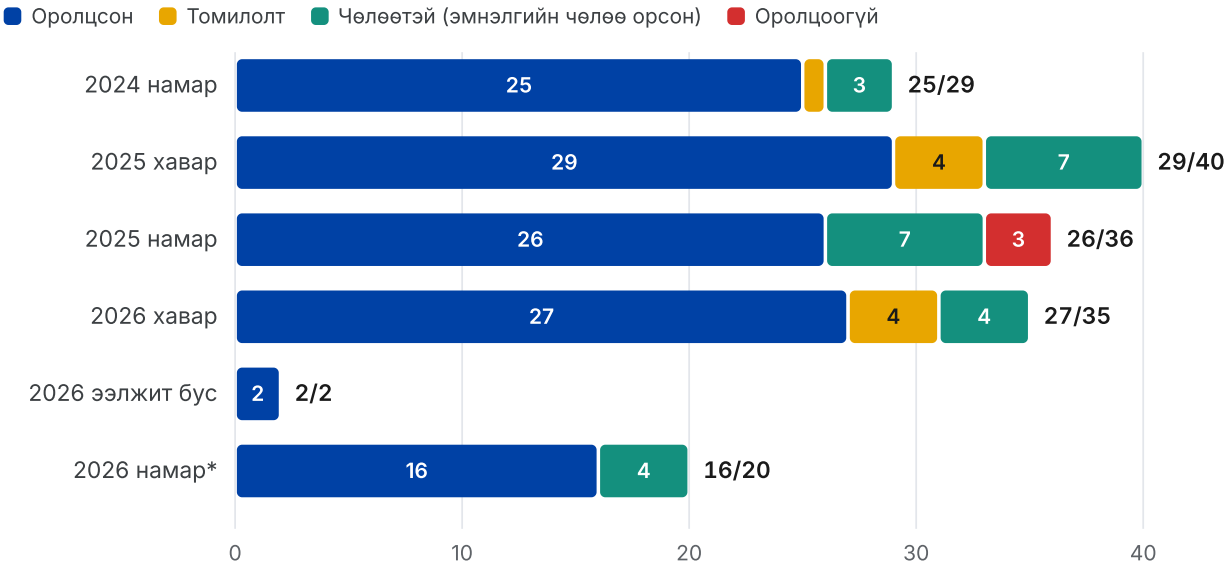
УИХ-ын цахим хуудасны ирцийн бүртгэлээр гишүүн 2024 оны намраас 2026.11.20 хүртэл болсон 162 нэгдсэн хуралдааны 125-д нь оролцсон (77.2%). Үлдсэн 37 хуралдааны 9-д

нь томилолттой, 25-д нь чөлөөтэй (үүний 10 нь эмнэлгийн чөлөө) байсан бөгөөд 3 удаа оролцоогүй.

Чуулган тус бүрийн ирц

Нэгдсэн хуралдаан; УИХ-ын цахим хуудасны ирцийн бүртгэл

Баруун талын тоо: оролцсон / нийт хуралдаан. Томилолт: гадаад 5, орон нутаг 4. Чөлөөтэй: 15 чөлөө, 10 эмнэлгийн чөлөө. Оролцоогүй 3 хуралдаан: 2025.10.16, 10.30, 11.10. Оролцсон 125-ын 88 нь цагтаа, 37 нь хоцорч бүртгүүлсэн. *2026 оны намар: 2026.11.20-ны байдлаар.

8	9	278	100%
удаа үг хэлсэн (2024 оны намар)	удаа асуулт асуусан (2024 оны намар)	албан бичиг явуулсан (2024.10–2026.11)	ирсэн 166 бичгийн шийдвэрлэлт

2026 оны ээлжит бус болон намрын чуулган

- **2026.09.07, 09.14** — Ээлжит бус чуулганы хоёр нэгдсэн хуралдаанд хоёуланд нь оролцсон.
- **2026.10.01** — Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хуралдааныг даргалсан. Хуралдаанаар Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын 81, 129 дүгээр конвенцыг соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл, Францын хөгжлийн агентлагийг Монгол Улсад байгуулах тухай Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийг дэмжсэн.
- **2026.10.01** — Эдийн засгийн байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон. Хуралдаанаар Монгол Улсын 2026 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах төслүүдийн гурав дахь хэлэлцүүлгийг хийсэн.
- **2026.10.02** — Нэгдсэн хуралдаанд Байнгын хороодын хамтарсан хуралдааны санал, дүгнэлттэй холбоотойгоор Сангийн сайд, Эдийн засаг, хөгжлийн сайдаас асуулт асууж, хариулт авсан.
- **2026.10.14** — Эдийн засгийн байнгын хороо Статистикийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг хэлэлцэх үед мэдээллийн ил тод байдлыг хэрхэн хангахыг тодруулж, төслийг дэмжиж үг хэлсэн. Зөвлөлд аль болох олон нийтийн төлөөллийг оруулж, нээлттэй сонгон шалгаруулдаг байх ёстой гэсэн байр суурь илэрхийлсэн. Мөн хуралдаанаар Дулаан хангамжийн тухай хуулийн төслийг хэлэлцэхийг дэмжсэн.

Ач холбогдол: Улсын төсөв, олон улсын гэрээ, эрчим хүчний асуудлаарх шийдвэрт оролцож, мэдээлэл ил тод байх, олон нийт оролцох ёстой гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн.

Байнгын хороо

Гишүүн 2024 оны намраас 2026 оны хавар хүртэл харьяалагдах байнгын хороо, дэд хорооны 120 хуралдааны 81-д нь оролцсон. Эдгээр хуралдаанаар нийт 246 асуудал хэлэлцсэн.

Байнгын хороо, дэд хорооны хуралдаан ба гишүүний ирц

2024 оны намар – 2026 оны хавар; оролцсон / нийт хуралдаан

АБГББХ: Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо (44/58); ИЦББХ: Инновац, цахим бодлогын байнгын хороо (11/17); ЭЗБХ: Эдийн засгийн байнгын хороо (22/41); Дэд хороо: Инновац, цахим бодлогын хөгжлийн дэд хороо (4/4).

81/120	246	34	20
хуралдаанд оролцсон	асуудал хэлэлцсэн	аман асуулт асуусан	удаа үг хэлсэн буюу санал гаргасан

Гишүүний ажилладаг байнгын хороодын хэлэлцсэн гол асуудал (2025 оны намар)

Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын болон Эдийн засгийн байнгын хороогоор хэлэлцсэн гол асуудлууд. Гишүүн эдгээр хуралдаанд байнгын хорооны гишүүний хувьд оролцсон.

- **2025.09.17** — «Халзан бүрэгтэй» ордын ерөнхий хяналтын сонсголын шинжээч томилох (Эдийн засгийн байнгын хороо, хамтарсан хуралдаан).
- **2025.10.01–24** — 2026 оны төсөв, төсвийн хүрээний мэдэгдлийн хоёр болон гурав дахь хэлэлцүүлэг (хоёр байнгын хороо).
- **2025.10.07** — «Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар 2026 онд баримтлах үндсэн чиглэл» (Эдийн засгийн байнгын хороо).
- **2025.11.04** — Казахстан Улстай байгуулсан Тэтгэврийн асуудлаар хамтран ажиллах хэлэлцээрийг соёрхон батлах (Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо).
- **2025.11.19** — «Монгол Улсыг 2026–2030 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл» (Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо).
- **2025.11.20** — «Халзан бүрэгтэй» ордын талаарх ерөнхий хяналтын сонсгол (Эдийн засгийн байнгын хороо, хамтарсан хуралдаан).
- **2025.11.27** — Стратегийн ач холбогдол бүхий бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийг дэмжих тухай хуулийн төсөл (Эдийн засгийн байнгын хороо).
- **2025.12.10** — Эрчим хүчний аюулгүй байдлын талаарх Эрчим хүчний сайдын мэдээлэл (Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо).
- **2025.12.18–24** — Евразийн эдийн засгийн холбоотой байгуулсан худалдааны түр хэлэлцээр, зээлийн хэлэлцээрүүдийг соёрхон батлах (Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо).
- **2025.12.23** — Монголбанкны Ерөнхийлөгчид нэр дэвшигчийн сонсголын тайлан (Эдийн засгийн байнгын хороо).

Инновац, цахим бодлогын хөгжлийн дэд хороо

5 удаа хуралдсан, 1 хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан	**4** мэдээлэл сонссон	**1** УИХ-ын тогтоолын төсөл батлуулсан	**6** гишүүнтэй

- 2025.12.16 — **GovStack хэлэлцүүлэг.** Төрийн байгуулалтын байнгын хороо, Олон улсын цахилгаан холбооны байгууллага (ITU), Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны яамтай хамтран «Төрийн байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруулах, нэгдсэн бодлогоор үйл ажиллагаа явуулахыг дэмжих дижитал дэд бүтцийг GovStack санаачилгын хүрээнд бүрдүүлэх нь» сэдэвт хэлэлцүүлгийг Төрийн ордонд зохион байгуулсан.
- 2025.12.17 — **Нийслэлийн цахим шилжилт.** Нийслэлийн Засаг даргын «Нийслэлийн цахим шилжилтийн төслүүд»-ийн тухай мэдээллийг сонссон.
- 2026 оны хавар — **Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк.** Төрийн өмчит «Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк» үйлдвэрийн газартай холбогдох цаг үеийн асуудлаар мэдээлэл сонссон.
- 2026 оны хавар — **Ухаалаг засаг 2.** «Ухаалаг засаг 2» төслийн хэрэгжилтийн талаар Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны сайдын мэдээллийг сонссон.
- 2026 оны хавар — **Мэдээллийн технологийн төслүүд.** Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн мэдээллийн технологийн төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт, үр дүнгийн талаар Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны сайдын мэдээллийг сонссон.

Ач холбогдол: Дэд хороогоор дамжуулан УИХ төрийн цахим шилжилтийн төсөл, хөрөнгө оруулалтын хэрэгжилтийг хянаж, салбарын бодлогыг хэлэлцдэг.

ТОМИЛОЛТ

Гадаад, дотоод томилолт

Гишүүн арван улсад арван удаа томилолтоор ажилласан. Эдгээр томилолтоор цахим засаглал, хиймэл дагуул, иргэний хамгаалалт, худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны туршлага судалсан.

10 гадаад томилолт	**10** улс	**1** томилолт 2024 онд
4 томилолт 2025 онд	**5** томилолт 2026 онд	**3** дотоод томилолт, орон нутгийн ажил

Гадаад томилолт

- 2024.11.23–28 **Эстони.** Цахим засаглал, цахим шилжилтийн чиглэлээр туршлага солилцсон.
- 2025.02.07–17 **Япон.** Хиймэл оюун ухаан, өндөр технологи, ногоон шилжилтийн чиглэлээр туршлага солилцсон.
- 2025.03.02–05 **Япон.** Сэндбокс орчны ажлын хэсгийн хүрээнд Япон, Монголын IT консорциумд оролцсон.
- 2025.03.26–04.01 **Франц.** Үндэсний хиймэл дагуул хөөргөх төслийн хүрээнд «Талес Алениа Спейс» компанийн үйл ажиллагаатай танилцсан.
- 2025.05.11–14 **Филиппин.** И-Монгол систем, цахим сонгуулийн туршлага судалсан.
- 2026.01.22–25 **Казахстан.** Шадар сайдын хамт Астана хотод худалдаа, эдийн засаг, чөлөөт бүсийн хамтын ажиллагааны өндөр түвшний уулзалтад оролцсон.
- 2026.02.01–04 **БНСУ.** Нам хоорондын уулзалтад оролцсон.
- 2026.03.04–13 **ХБНГУ, Швейцар.** Швейцарын Холбооны иргэний хамгаалалтын албаны үйл ажиллагаатай танилцаж, иргэний батлан хамгаалах тогтолцооны талаар уулзалт хийсэн.
- 2026.08.23–29 **Финланд, Норвеги.** Иргэний хамгаалалт, гамшгаас хамгаалах хууль, эрх зүйн сайн туршлагыг судалсан.
- 2026.09.08–11 **Казахстан.** Астана хотод болсон «Space Days Kazakhstan 2026» олон улсын форумд оролцсон.

Ач холбогдол: Томилолтоор судалсан олон улсын туршлагыг үндэсний хиймэл дагуул, цахим сонгууль, иргэний хамгаалалт, сэндбокс орчны чиглэлээр боловсруулж буй хууль, төсөлд тусгаж байна.

Дотоод томилолт, орон нутагт ажилласан

- 2024.10.04–07 — **Хэнтий.** Хэнтий аймагт ажиллаж, зүүн бүсийн залуустай уулзсан. Уулзалтын талаар «Уулзалт» хэсгээс үзнэ үү.
- 2026.01.20 — **Дорноговь, Эрдэнэ сум.** УИХ-ын дарга Н.Учралын хамт нарны цахилгаан станцын үйл ажиллагаатай танилцсан.
- 2026.06.17–29 — **Хэнтий.** Аймгийн 12 суманд ажилласан. Уулзалтын талаар «Уулзалт» хэсгээс үзнэ үү.

> **Ач холбогдол:** Орон нутагт ажиллаж, иргэд, залуусын санал, орон нутгийн хэрэгцээг газар дээр нь сонссон.

УУЛЗАЛТ

Иргэд, залуус, олон нийттэй хийсэн уулзалт

Гишүүн Хэнтий аймгийн 12 суманд иргэдтэй, зүүн гурван аймгийн залуустай уулзаж, оюутан, төрийн албан хаагчдад технологи, аюулгүй байдлын сэдвээр илтгэл тавьсан.

- 2024.10.04–07 **Зүүн бүсийн залуустай уулзалт.** Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар аймгийн залуустай тогтвортой хөгжил, шинэ сэргэлтийн бодлого, хувь хүний хөгжил, ирээдүйн чиг хандлагын талаар нээлттэй ярилцсан.
- 2025.01.29 **«Хиймэл оюун ухаан, өндөр технологийн шилжилт».** SDY Mongolia-гийн зохион байгуулсан өглөөний уулзалтад оролцсон.
- 2026.01.05 **Бэрх сургуульд компьютер.** Хэнтий аймгийн Бэрх сургуулийн 70 жилийн ойд зориулан мэдээлэл зүйн кабинетад 10 суурин компьютер хүлээлгэн өгсөн.
- 2026.04.23 **«Student day-2026».** Хөтөлбөрийн хүрээнд Үндэсний батлан хамгаалах их сургуулийн оюутнуудтай когнитив дайн (хүний сэтгэхүй, итгэл үнэмшилд нөлөөлөх мэдээллийн дайн), аюулгүй байдлын шинэ сорилтын талаар ярилцсан.
- 2026 оны хавар **«Нээлттэй парламент-2026».** Хөтөлбөрт хоёр дахь удаагаа менторoор оролцож, хүсэлт ирүүлсэн 1068 оюутнаас сонгогдсон 100 оюутны дөрөвтэй нь хамтран ажилласан.

2026.05.16	**«JUMP JUNIOR».** Арга хэмжээнд «Хиймэл оюун ухааныг бизнесийн үйл ажиллагаанд хэрэглэх» сэдвээр оролцсон.
2026 он	**«Code over coal» бодлогын уулзалт.** Технологи, инновацын бодлогын хорооны 5 дахь бодлогын уулзалтыг «Code over coal: Why technology is Mongolia's last best hope» сэдвээр «Fibo Cloud» ХХК-ийн үүсгэн байгуулагч П.Пүрэвбазарын хамт залуучуудад зориулан зохион байгуулсан.
2026.05.28	**«Эртэч манлайлагч».** Төрийн албан хаагчийн хөгжлийн клубийн уулзалтад зочин илтгэгчээр оролцож, «Технологийн хөгжил, аюулгүй байдал» сэдвээр илтгэл тавьсан.
2026.06.17–29	**Хэнтий аймгийн 12 суманд.** «Ардын нам – Ард түмэндээ» аяны ажлын хэсгийг ахалж, 12 сумын иргэдтэй уулзсан. Засгийн газрын бодлого, шийдвэрийг танилцуулж, иргэдийн саналыг сонссон.

Ач холбогдол: Эдгээр уулзалтаар залуус, оюутан, төрийн албан хаагчдад технологи, хиймэл оюун ухаан, аюулгүй байдлын талаар мэдээлэл өгч, саналыг нь сонссон.

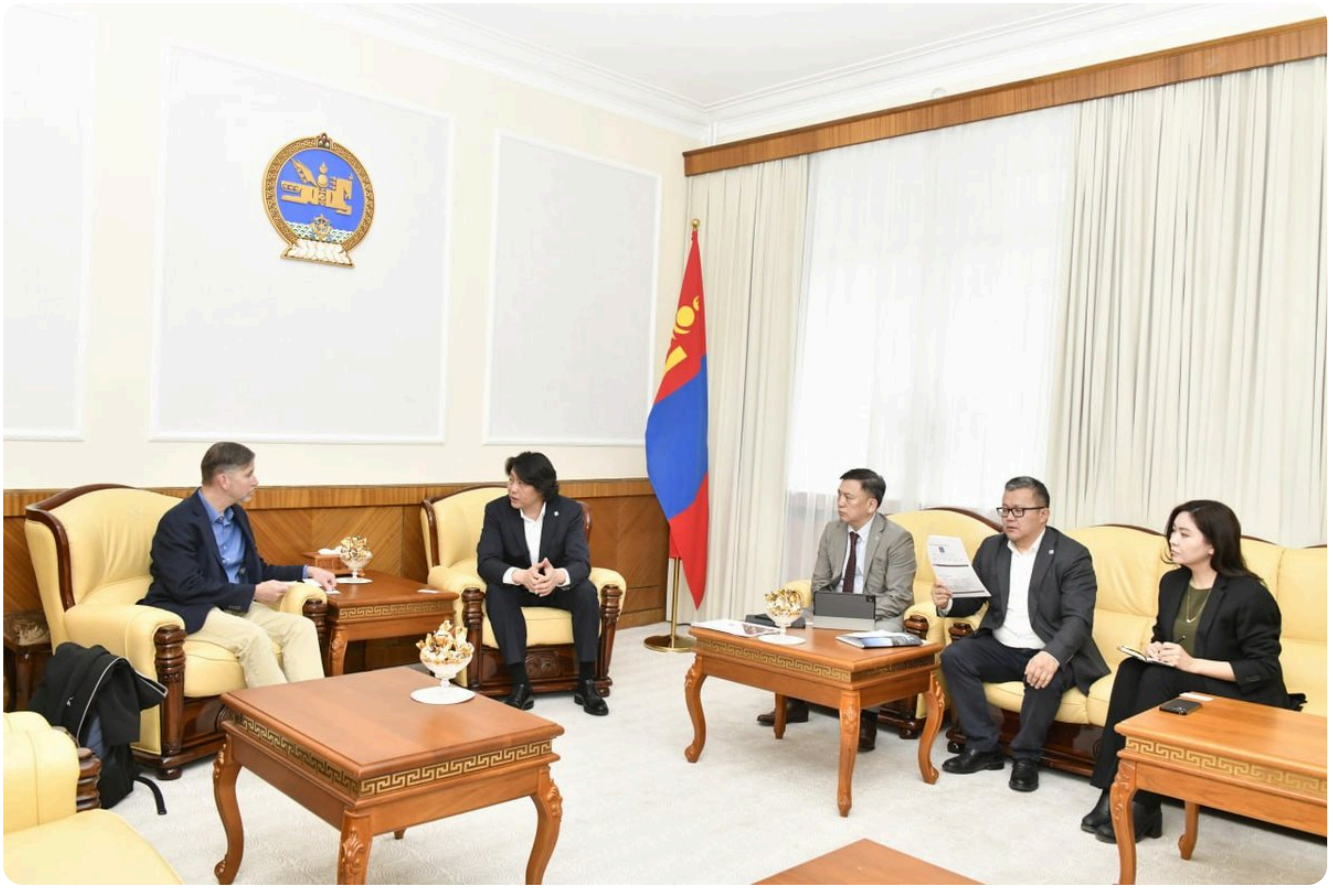
Албан уулзалт, олон улсын хамтын ажиллагаа

- 2025.01.22–28 **GMO-Z.com Mongolia, GIZ.** GMO-Z.com Mongolia ХХК-ийн удирдлага; Германы олон улсын хамтын ажиллагааны нийгэмлэг (GIZ)-ийн суурин төлөөлөгч Юрген Хартвиг (төрийн үйлчилгээ, процессын дахин инженерчлэл).

2025.06.06	**Эстони.** Эстонийн Гадаад хэргийн яамны төлөөлөгчид (цахим засаглал, кибер аюулгүй байдлын мэргэжилтэн бэлтгэх).
2025.06.24	**Их Британийн парламент.** Британийн парламент дахь Олон улсын парламентын холбоотой харилцах бүлгийн дарга Фабиан Хамильтон тэргүүтэй төлөөлөгчид.
2025.08.24–25	**АНУ-ын Конгресс.** АНУ-ын Конгрессын төлөөлөгчид.
2025.09.02	**ITU.** ITU-ийн Ази, Номхон далайн бүсийн газрын захирал Ацүко Окуда.
2025.09.29	**Польшийн парламент.** Польш-Монголын парламентын бүлгийн Станислав Горчыца тэргүүтэй 5 гишүүн.
2025.10.08	**ЖАЙКА.** Японы олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (ЖАЙКА)-ын кибер аюулгүй байдлын төслийн баг; 2026.01.21, 06.08-нд дахин уулзсан.
2025.11.04–12.17	**Технологийн компани, ITU GovStack.** GitLab, Korea Goan AI, «Система» групп, ITU GovStack төслийн төлөөлөл.
2026.03.17–05.25	**Хиймэл дагуулын компаниуд.** Kratos, SWISSto12, AscendArc компанийн төлөөлөл. SWISSto12 компанийн технологи хариуцсан захирал Майкл Эндрю Рэймонд хиймэл дагуулын танилцуулга хийсэн.
2026.04.16	**Хөрөнгө оруулалт, аюулгүй байдал.** Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн төсөл боловсруулах талаар Вашингтоны «Motive International» зөвлөх компанийн захирал Морган Гейнс, төслийн зохицуулагч А.Баярмаа нартай санал солилцсон. Мөн European Leadership Network-ийн гүйцэтгэх захиралтай уулзсан.
2026.04.30	**Японы парламент.** Япон-Монголын парламентын найрамдлын бүлгийн гишүүд.
2026.05.11	**Их Британийн Элчин сайд.** Их Британийн Элчин сайд Фиона Блайт, Батлан хамгаалахын атташе.
2026.05.15	**Canmore Capital.** Дата төвийн санхүүжилтийн талаар Canmore Capital-ийн үүсгэн байгуулагч.
2026.06.04	**«Оюу толгой» ХХК.** «Blue Sky» хэлэлцүүлгийн талаар «Оюу толгой» ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга.

Ач холбогдол: Гадаад улсын парламент, олон улсын байгууллага, технологийн компаниудтай уулзаж, цахим засаглал, кибер аюулгүй байдал, хиймэл дагуул, дата төвийн чиглэлээр хамтран ажиллах, хөрөнгө оруулалт татах боломжийг судалсан.

Хурал, форум, илтгэл

- 2025.09.02 — **«Cyber Drill Asia-Pacific 2025».** Кибер аюулгүй байдлын бүсийн хуралдаанд оролцсон.
- 2025.09.07–08 — **«Хөх тэнгэр» хэлэлцүүлэг.** «Монгол Улсын технологийн шилжилт ба ирээдүйн чиг хандлага» сэдэвт хэлэлцүүлгийг нээж, Монгол Улсын цахим шилжилтийн өнөөгийн байдал, урт хугацааны алсын хараг танилцуулсан. Цахим үндэстэн болох технологийн суурь тодорхой хэмжээнд бүрдсэн ч инновацын тогтолцоо, стартап экосистем сул байгаа нь гол саад болж байгааг онцолсон. Хэлэлцүүлгийг «Оюу толгой», Рио Тинто, Эдийн засгийн хөгжлийн төв, Монголын бизнесийн зөвлөл зохион байгуулсан.
- 2025.09.25–26 — **MNSEC 2025, ICT форум.** Төрийн ордонд болсон ICT форумд илтгэл тавьсан.
- 2025.12.05 — **«Евразийн аюулгүй байдал ба Монгол Улс».** Онол-практикийн бага хуралд оролцсон.
- 2026.01.15 — **Цахилгаан тээврийн хэрэгслийн эрх зүйн орчин.** Сэргээгдэх эрчим хүчний тархмал эх үүсгүүр бүхий цахилгаан тээврийн хэрэгсэл, цэнэглэх дэд бүтцийн хууль, эрх зүйн орчны талаарх уулзалт, хэлэлцүүлэгт УИХ-ын дарга Н.Учрал, УИХ-ын гишүүн А.Ундраа, М.Энхцэцэг нарын хамт оролцсон. Хэлэлцүүлэгт 80 гаруй байгууллагын төлөөлөл оролцсон.
- 2026.01.29 — **«Зөвшилцөл-2026».** Хуралд «Хиймэл оюуны хөгжүүлэлт, хэрэглээ, эрсдэл: Олон улс ба Монгол Улс» сэдвээр илтгэл тавьсан.
- 2026.05.01 — **«GOVSEC2026».** Тагнуулын ерөнхий газрын кибер аюулгүй байдлын арга хэмжээнд оролцсон.
- 2026.05.14 — **«Хүний эрх ба цахим технологи».** Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын хэлэлцүүлэгт оролцсон.
- 2026.05.26 — **«Аюулгүй байдал – иргэний оролцоо».** Хэлэлцүүлэгт оролцсон.
- 2026.06.02 — **Цэрэг, аюулгүй байдлын хиймэл оюун.** «Цэрэг, аюулгүй байдлын хиймэл оюун, кибер аюулгүй байдлын үндэсний чадавхыг бэхжүүлэх нь» семинарт оролцсон.

> **Ач холбогдол:** Эдгээр хурал, форумаар кибер аюулгүй байдал, хиймэл оюун ухаан, хүний эрх ба цахим технологийн талаарх байр сууриа олон нийт, мэргэжлийн хүмүүст танилцуулж, санал солилцсон.